

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія зі спеціальності Дизайн

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК. Друкарська справа та матеріалознавство

Галузь знань

02 Культура і мистецтво

Спеціальність

022 Дизайн

Назва освітньо-професійної програми

«Дизайн»

Рівень освіти

фаховий передвищій

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач вищої категорії Гончаров Василь Омелянович	+38(097) 275-62-64	epk.mgu.odessa@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «Друкарська справа та матеріалознавство» спрямована на формування у здобувачів комплексних знань та навичок, необхідних для роботи в галузі поліграфії та матеріалознавства. Курс охоплює теоретичні аспекти та практичні завдання, пов'язані з технологіями друку, вибором та застосуванням різних матеріалів у друкарській промисловості.

Мета курсу спрямована на ознайомлення здобувачів з основами друкарської справи, включаючи історичні аспекти розвитку друкарства, надання знань про різні види друкарських технологій та обладнання, розвинути розуміння властивостей і характеристик матеріалів, що використовуються в поліграфії, опанувати методами підготовки матеріалів до друку та їх подальшу обробку.

У процесі вивчення курсу «Друкарська справа та матеріалознавство» здобувачі виконують завдання на засадах принципів та технологій друкарської справи, вибирати відповідні матеріали для конкретних завдань поліграфії, визначати характеристики друкарського обладнання та правила його експлуатації, готувати матеріали до друку та їх післядрукарської обробки, усвідомлювати екологічні аспекти поліграфічної діяльності та методи їх оптимізації.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- історія розвитку друкарської справи;
- типи друкарських машин і обладнання;
- принципи роботи різних друкарських технологій (офсетний друк, цифровий друк, трафаретний друк тощо);
- основні матеріали, що використовуються в друкарській справі (папір, фарби, плівки тощо);
- властивості та класифікація матеріалів;
- вплив матеріалів на якість друкованої продукції;
- пре-прес процеси: створення макетів, підготовка зображень, кольороподіл тощо;
- робота з програмним забезпеченням для підготовки до друку.

Уміння:

- налаштування та експлуатація друкарських машин;
- виконання базових ремонтних робіт і технічне обслуговування обладнання;
- контроль якості друкованої продукції;
- вміння виявляти та виправляти дефекти друку;
- оцінка якості паперу та інших матеріалів;
- вибір відповідних матеріалів для конкретних друкарських завдань.

Навички:

- створення дизайну друкованої продукції;
- використання графічних редакторів і програм для верстки;
- планування та організація друкарських процесів;
- оптимізація витрат матеріалів та ресурсів;
- вміння працювати в команді;
- спілкування з клієнтами та розуміння їхніх вимог;
- розуміння екологічних аспектів друкарської справи;
- основи економіки і управління в галузі друкарської справи.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЕКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90		42	48	3 (на основі БЗСО) 2 (на основі ПЗСО)	5 (на основі БЗСО) 3 (на основі ПЗСО)	вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Історія друкарства. Виникнення та розвиток друкарської справи, основні етапи та досягнення	12		6	6
Тема 2. Технології друку. Огляд основних методів друку, таких як офсетний, цифровий, флексографічний, графаретний друк тощо	12		6	6
Тема 3. Матеріали для друку. Папір, картон, пластик, текстиль та інші матеріали. Властивості, характеристики та застосування	12		6	6
Тема 4. Підготовка до друку. Переддрукарська підготовка, робота з файлами, кольорокорекція, створення макетів	12		6	6
Тема 5. Друкарське обладнання. Типи обладнання, принципи роботи, налаштування та обслуговування	14		6	8
Тема 6. Післядрукарська обробка. Ламінація, лакування, висічка, брошурування та інші методи обробки друкованої продукції	14		6	8
Тема 7. Екологічні аспекти друкарства. Вплив поліграфічного виробництва на навколишнє середовище, методи зниження негативного впливу	14		6	8
Загалом	90		42	48
Підсумковий контроль – залік				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Історія друкарства. Виникнення та розвиток друкарської справи, основні етапи та досягнення</p> <p>Дослідження розвитку друкарства у різних країнах Доповідь про виникнення і розвиток друкарства у двох країнах за вибором (наприклад, Німеччина та Китай), беручи до уваги ключові етапи та досягнення в цій галузі.</p> <p>Аналіз внеску окремих постатей у розвиток друкарства Есе про внесок історичну постать за вибором (наприклад, Йоганн Гутенберг) у розвиток друкарської справи. Розгляньте її основні досягнення та вплив на подальший розвиток галузі</p>	6
2	<p>Тема 2. Технології друку. Огляд основних методів друку, таких як офсетний, цифровий, флексографічний, трафаретний друк тощо</p> <p>Порівняльний аналіз методів друку Створення таблиці, в якій показати порівняння основних методів друку (офсетний, цифровий, флексографічний, трафаретний) за такими критеріями: якість друку, швидкість, витрати, застосування, екологічність.</p> <p>Практичне дослідження технологій друку Презентація за обраними двома методами друку із демонстрацією прикладів друкованої продукції, виготовленої цими методами з описом технологічного процесу, також переваг та недоліків кожного методу</p>	6
3	<p>Тема 3. Матеріали для друку. Папір, картон, пластик, текстиль та інші матеріали. Властивості, характеристики та застосування</p> <p>Дослідження властивостей друкарських матеріалів За обранням три різні матеріали для друку (наприклад, папір, пластик, текстиль) оформлення в звіт про їх властивості та характеристики з урахуванням таких аспектів, як щільність, текстура, поглинання фарби, стійкість до зносу.</p> <p>Аналіз застосування друкарських матеріалів Есе про застосування у різних галузях промисловості друкарського матеріалу за обранням із наведенням прикладів друкованої продукції, виготовленої з цього матеріалу з висвітленням переваг та недоліків.</p>	6

4	<p>Тема 4. Підготовка до друку. Переддрукарська підготовка, робота з файлами, кольорокорекція, створення макетів Практичне завдання зі створення макета Розробка макету рекламного буклету в графічному редакторі (наприклад, Adobe InDesign) із урахуванням формату файлу, роздільної здатності зображень, кольорокорекцію та підготовку файлу до друку.</p> <p>Кольорокорекція в переддрукарській підготовці Доповідь про важливість кольорокорекції в переддрукарській підготовці з демонстрацією на прикладах, як кольорокорекція впливає на якість друкованої продукції та описом основних методів її виконання.</p>	6
5	<p>Тема 5. Друкарське обладнання. Типи обладнання, принципи роботи, налаштування та обслуговування Дослідження типів друкарського обладнання Звіт про принципи роботи, налаштування та обслуговування три різні типи друкарського обладнання за вибором (наприклад, офсетна машина, цифровий принтер, флексографічна машина).</p> <p>Практичне завдання з налаштування обладнання Інструкція з налаштування та обслуговування одного типу друкарського обладнання з описом етапів налаштування, необхідних інструментів та заходів з обслуговування для забезпечення стабільної роботи обладнання</p>	8
6	<p>Тема 6. Післядрукарська обробка. Ламінація, лакування, висічка, брошурування та інші методи обробки друкованої продукції Огляд методів післядрукарської обробки Презентація з основних методів післядрукарської обробки (ламінація, лакування, висічка, брошурування) із наведенням прикладів друкованої продукції, виготовленої з використанням цих методів, і опишіть їх переваги та недоліки.</p> <p>Практичне завдання з післядрукарської обробки Створення зразка друкованої продукції (наприклад, візитку або обкладинку книги), використовуючи один з методів післядрукарської обробки та описом процесу виготовлення і обґрунтування вибору методу обробки.</p>	8
7	<p>Тема 7. Екологічні аспекти друкарства. Вплив поліграфічного виробництва на навколишнє середовище, методи зниження негативного впливу Дослідження екологічного впливу друкарства Доповідь про вплив поліграфічного виробництва на навколишнє середовище із розглядом основних екологічних проблем, пов'язаних з друкарською справою та пропозицією можливих шляхів їх вирішення.</p> <p>Аналіз методів зниження негативного впливу друкарства Есе про ефективність і можливості застосування у сучасному поліграфічному виробництві один з методів зниження негативного впливу друкарства на навколишнє середовище (наприклад, використання екологічно чистих фарб або перероблених матеріалів).</p>	8
	Разом	48

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	80%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку.	20%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; есе, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, практичних завдань, залік
--	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка есе за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів есе	20
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			80
Підсумковий контроль - залік			20
Всього балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на практичних заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував есе за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у навчальній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на практичних заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував есе за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у навчальній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, есе та активність у навчальній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, есе;

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бредньова В.П., Пеперні А.О., Яворська Н.М. Мистецтво шрифту: навчальний посібник. Одеса :ОДАБА, 2017. 128 с.
2. Історія розвитку мистецтва шрифту. Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Образотворче мистецтво», спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Ю. О. Коренюк. Електронні текстові дані (1 файл: 4,73 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 76 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/c6409aac-7074-434b-9525-eefa29951cae/content>
3. Каталог кириличних шрифтів «Живий шрифт». К.: Школа каліграфії «Арт і Я», 2018. 64 с.
4. Ком'яхова Н. Прописи «Українська в'язь та устав». К.: Школа каліграфії «Арт і Я», 2021. 42 с.
5. Лесняк Володимир. Відтворення шрифтової спадщини: 40 оригінальних шрифтів. К.: ArtHuss, 2020
6. Мельникова У.П. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Шрифт і типографіка». Харків : ХДАДМ, 2020. 22 с.
7. Річард Пулін Характеристики Школа дизайну: шрифт. Практичний посібник для студентів та дизайнерів. Вид-во: Манн, Іванов та Фербер, 2019. 240 с.
8. Сбітнєва Н. Ф. Історія графічного дизайну. Харків: ХДАДМ, 2014
9. Стівен Геллер, Сеймур Кваст. Графічні стилі. Від вікторіанців до хіпстерів. К.: ArtHuss, 2019
10. Українська абетка. Малюнки Георгія Нарбута. Харків: Видавець Олександр Савчук, 2020
11. Шевченко В. Е. Художньо-технічне редагування: тексти лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування». Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. 254 с.
12. Які бувають шрифти та як їх використовувати без порушення авторських прав <https://wlovebrands.com.ua/ua/dyzajnomaniya/what-fonts-use/>
13. Чебанік В. Прописи «Італійський курсив: латиниця та кирилиця». К.: Школа каліграфії «Арт і Я», 2021. 104 с.

Додаткова

14. Білецький П. О. Георгій Нарбут. К.: Мистецтво, 1983
15. Лесняк Володимир. Графічний дизайн. Основи професії. К.: Биос Дизайн Букс, 2009
16. Мітченко В. Каліграфія. Взаємовпливи шрифтів: теорія і практика; кирилиця і латиниця; історія і сучасність. К.: Laurus. 288 с.1.
17. Кіппхан Г. Енциклопедія по друкованим засобам інформації. Спрінгер. Пер. з німецької. 2007.
18. Мітченко В. Естетика українського рукописного шрифту. К.: Грамота, 2007. 208 с.1.
19. Тимошенко І.В. Особливості структури загального і спеціального книгознавства // Наукові праці НБУВ. К., 2007. С.651-659.
20. Пономаренко Н. С. Пропедевтичний курс до дисципліни «Проектування». Ужгород: Гражда, 2007
21. Чебанік В. Прописи «Український скоропис: каліграфія гострим пером». К.: Школа каліграфії «Арт і Я», 2018. 98 с.
22. Шевченко В. Композиція плаката: Навч. посібн. Х.: Колорит, 2004. 123 с.

Інформаційні ресурси

1. Брендінг і типографіка : веб-сайт. URL: <http://surl.li/lrlkwj>
2. Графічний дизайн: типографіка <https://www.youtube.com/watch?v=du7EH-d0qP0>

3. Каліграфія, леттерінг і типографіка: літерне мистецтва <http://poradumo.com.ua/288099-k-220/>
4. Каталог шрифтових програм фірми Adobe Adobe Type Products : веб-сайт. URL: www.adobe.com/type/typeprod.html
5. Короткий путівник по шрифтових технологіях Microsoft. Microsoft Typography : веб-сайт. URL: www.microsoft.com/typography
6. Майстерня дизайну професора Віталія Шості <https://www.facebook.com/designmajsternya/>
7. Офіційний сайт програмного забезпечення Adobe. Adobe: веб-сайт. URL: <https://www.adobe.com/ua/>
8. Поєднання шрифтів і підбору шрифтових пар <https://ux.pub/editorial/pokrokovii-posibnik-iz-poiednannia-shriftiv-i-pidboru-shriftovikh-par-4nf6>
9. Посібник з ліцензування шрифтів <https://docs.aspose.com/font/uk/net/font-licensing/>
10. Принципи типографіки. Навчальний посібник з типографіки <https://issuu.com/annpassword/docs/>
11. Розміри шрифту в дизайні інтерфейсів <https://ux.pub/editorial/naipovnishii-posibnik-iz-rozmiriv-shriftu-v-dizaini-intierfieisiv-1dg2>
12. Українські ресурси про типографіку та каліграфію [http://www.2d.lviv.ua/ukrajinski-resursy-pro-typohrafiku-ta-kalihrafiyu/finding letters in nature](http://www.2d.lviv.ua/ukrajinski-resursy-pro-typohrafiku-ta-kalihrafiyu/finding-letters-in-nature)